

Ministerie van Landbouw,  
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer  
der Staten-Generaal  
Binnenhof 4  
2513 AA DEN HAAG

**Directoraat-generaal Agro en  
Natuur**

**Bezoekadres**  
Bezuidenhoutseweg 73  
2594 AC Den Haag

**Postadres**  
Postbus 20401  
2500 EK Den Haag

**Overheidsidentificatienr**  
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)  
[www.rijksoverheid.nl/Inv](http://www.rijksoverheid.nl/Inv)

**Ons kenmerk**  
DGAN / 17210116

**Bijlage(n)**  
1

Datum 19 januari 2018  
Betreft Aanbieding rapport de Nederlandse landbouwexport 2017 van  
Wageningen Economic Research en het Centraal Bureau voor de  
Statistiek

Geachte Voorzitter,

Het doet mij een genoegen u het rapport 'De Nederlandse Landbouwexport 2017' aan te bieden. Wageningen Economic Research (WEcR, voorheen het LEI) publiceert in samenwerking met het CBS, in opdracht van het Ministerie van LNV, de Nederlandse handelscijfers van agrarische goederen over 2017.

Ook in 2017 was Nederland weer de tweede exporteur van agrarische producten ter wereld. Inclusief de ramingen van de export van landbouwgerelateerde goederen – zoals bijvoorbeeld melkrobots of machines is voor het eerst meer dan 100 miljard euro aan agrarische producten geëxporteerd. In deze brief ga ik kort in op de belangrijkste conclusies uit het rapport.

### **Nederlandse handel in agrarische producten<sup>1</sup>**

Volgens de ramingen van de WeCR en het CBS exporteerde Nederland in 2017 voor 91,7 miljard euro aan onbewerkte en bewerkte landbouwgoederen (zoals friet of groentebereidingen). Dit betekent een groei van 7,3% ten opzichte van de 85,5 miljard euro in 2016. De Nederlandse agrarische export bestond voor 72% uit goederen geproduceerd op Nederlandse bodem, zoals varkens, appels, bloemen, bloembollen en tomaten. De rest van de export betrof wederuitvoer van in het buitenland geproduceerde goederen die al dan niet na lichte bewerking, zoals verpakking, weer zijn doorgevoerd naar het buitenland.

De landbouwimport groeit naar schatting met 9 procent van 57,5 miljard euro tot 62,6 miljard. Het landbouwhandelsoverschot komt daarmee uit op 29,1 miljard euro in 2017.

Zowel landbouwimport,-export, als -overschot bereiken in 2017 een recordhoogte. De belangrijkste exportbestemmingen blijven de buurlanden Duitsland, België, het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk. 78 % van de Nederlandse export van bewerkte en onbewerkte landbouwgoederen gaat immers naar andere EU-lidstaten. Dit jaar komt daar ook een belangrijk deel van de groei vandaan. Wel blijft de groei van

---

<sup>1</sup> WEcR en CBS baseren de agrarische handelscijfers op de werkelijke exportcijfers van de eerste tien maanden van 2017 en een raming van de laatste twee maanden van 2017.

de export naar het Verenigd Koninkrijk achter. Dit hangt waarschijnlijk samen met de wisselkoers van het pond ten opzichte van de euro.

Naast de 91,7 miljard euro aan landbouwgoederen exporteerde Nederland in 2017 9,1 miljard euro aan landbouwgerelateerde goederen, zoals melkrobots of machines voor de voedingsmiddelenindustrie.

Deze Nederlandse cijfers zijn in lijn met statistieken van de Verenigde Naties. Met een vertraging van een jaar publiceerde de Verenigde Naties onlangs de mondiale ranglijst van landbouwexporteurs in haar COMTRADE-database. De grootste exporteurs van landbouwgoederen in 2016 waren volgens cijfers van de VN, in volgorde van omvang, de Verenigde Staten, Nederland, Duitsland, China, Brazilië, en Frankrijk.

De publicatie van de VN bevestigt dat Nederland de grootste Europese netto-exporteur (exportwaarde groter dan importwaarde) is. Nederland was met ruim 27 miljard euro de derde netto-exporteur van landbouwgoederen in de wereld na Brazilië (55 miljard euro) en Argentinië (31 miljard euro). De nummer 4 en 5 zijn Thailand en Indonesië. De Verenigde Staten was in 2016 netto-importeur (exportwaarde kleiner dan de importwaarde) met een saldo van 2 miljard euro.

De prestatie van de gehele Nederlandse agrosector hebben mondiale betekenis. De wereldbevolking groeit en vraagt om steeds meer veilig en duurzaam eten. Nederland kan hierin veel betekenen, omdat we sterk ontwikkelde landbouwkennis in huis hebben. We ontwikkelen en exporteren slimme landbouwtechnieken over de hele wereld. Alumni van de Nederlandse kennisinstellingen komen uit tientallen landen. De groeiende export van landbouwgerelateerde kapitaalgoederen draagt bij aan de modernisering en verduurzaming van de landbouw in derde landen. De Nederlandse kennis en kunde draagt zo bij aan mondiale vraagstukken als minder gebruik van grondstoffen en water, precisielandbouw en landbouw gericht op hogere voedselproductie.

Carola Schouten  
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit